

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 409/2015-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 176/07 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 176/07 porušené bolo.

2. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je jej Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 € (slovom dvestodevät'desiatšesť eur a štyridsaťštyri centov), ktorú je jej Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 409/2015-8 zo 7. októbra 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 176/07.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom podaným okresnému súdu 9. januára 2007 sa sťažovateľka pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Rob 35/07 (konanie o vydanie platobného rozkazu, pozn.) domáhala voči odporcovi zaplatenia sumy 18 588,59 € z titulu nedodržania zmluvných dojednaní v zmluve o dielo zo strany odporcu. V dôsledku podania odporu odporcom proti platobnému rozkazu okresného súdu sp. zn. 19 Rob 35/07 z 18. apríla 2007 nariadil okresný súd vo veci dokazovanie a vo veci koná

pod sp. zn. 21 Cb 176/07, pričom podľa sťažovateľky „*Od posledného pojednávania vo veci, ktoré sa uskutočnilo dňa 02. 02. 2012 súd vo veci neurobil žiadny úkon.*“. Podľa sťažovateľky v dôsledku neefektívneho a zdĺhavého postupu okresného súdu sa nedôvodne predlžuje stav jej právnej neistoty a oddŕaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

3. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného tiež uviedla:

„Postavenie sťažovateľa v dôsledku postupu súdu je neisté. Sťažovateľ sa viac ako osem rokov nemôže domôcť vydania meritórneho rozhodnutia prvostupňového súdu, čo má negatívne dopady na chod spoločnosti, ktorý za účelom plnenia svojich vlastných záväzkov, musel zabezpečiť náhradné finančné zdroje, s čím sú spojené nemalé finančné náklady.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb/176/2007 porušené bolo.

2/ Okresnému súdu Prešov sa prikazuje, aby v konaní sp. zn. 21 Cb/176/2007 konal bez zbytočných prietahov.

3/ Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie, v sume 5.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Okresný súd Prešov je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 341,74 Eur na účet ich právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. 1 SprO 1375/2015, SprU/3008/2015 z 9. novembra 2015 a právny zástupca sťažovateľky k vhodnosti ústneho pojednávania listom zo 16. novembra 2015.

5.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol:

„Sťažovateľom namietané nekonanie vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 21Cb/176/2007 bolo sčasti spôsobené dlhodobou pracovnou neschopnosťou zákonného sudcu v roku 2013, ktorá trvala viac ako tri mesiace, ako aj skutočnosťou, že zákonný sudca má v starostlivosti zdravotne ťažko postihnuté dieťa, ktoré vyžaduje výrazne vyššiu mieru starostlivosti než je obvyklé. Na základe sťažnosti sťažovateľa zo dňa 24. 10. 2014, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. Spr 22102/2014, bolo v predmetnej veci nariadené pravidelné štvrťročné sledovanie uvedenej právnej veci predsedom súdu, aby sa zamedzilo nekonaniu v tejto veci.

Zároveň Vám oznamujeme, že súhlasíme s prejednaním veci bez ústneho pojednávania...“

5.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení k vhodnosti ústneho pojednávania uviedol:

„Sťažovateľ súhlasí, aby... Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, nakoľko máme za to, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

7. Z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil nasledujúci priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 21 Cb 176/07:

- 19. január 2007 – sťažovateľka sa návrhom podaným okresnému súdu domáhala vydania platobného rozkazu, ktorým by bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť jej 560 000 Sk s prísl. z titulu vrátenia jej zálohy, ktorú zaplatila odporcovi za zhotovenie diela (stavebné práce) z dôvodu odstúpenia od zmluvy o dielo sťažovateľkou, pretože odporca v zmysle zmluvných dojednaní k zhotoveniu diela nepristúpil,

- 23. marec 2007 – okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh,

- 4. apríl 2007 – sťažovateľka zaplatila súdny poplatok,

- 18. apríl 2007 – okresný súd vydal platobný rozkaz sp. zn. 19 Rob 35/07 v zmysle návrhu sťažovateľky,

- 11. máj 2007 – odporca podal proti platobnému rozkazu odpor (odporca uviedol, že práce na diele nemohol vykonávať z objektívneho dôvodu, pretože sa pokazil prístroj nevyhnutný na ich vykonanie, čo mal sťažovateľke riadne oznámiť, pozn.),

- 16. máj 2007 – okresný súd vyzval sťažovateľku, aby sa vyjadrila k odporu odporcu,

- 4. jún 2007 – sťažovateľka sa vyjadrila k odporu,

- 16. júl 2007 – spis bol preradený z registra „Rob“ do registra „Cb“,

- 2. august 2007 – okresný súd vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za odpor,

- 13. august 2007 – sťažovateľka sa domáhala nariadenia pojednávania,

- 5. september 2007 – okresný súd nariadil pojednávanie na 30. október 2007,

- 6. september 2007 – odporca zaplatil súdny poplatok za odpor,

- 30. október 2007 – odporca ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, ktoré sa malo konať v tento deň z dôvodu práceneschopnosti, a žiadal nariadiť nové pojednávanie, pričom okresný súd túto skutočnosť telefonicky oznámil právnenému zástupcovi sťažovateľky, súčasne sa konalo pojednávanie, ktoré z dôvodu neprítomnosti odporcu, len

v prítomnosti sťažovateľky, jej právneho zástupcu, ako aj právneho zástupcu odporcu, bolo odročené na 11. december 2007 s tým, že účastníci včas oznámia svoje návrhy na dokazovanie,

- 6. november 2007 – sťažovateľka oznámila meno svedka, ktorého navrhla vypočuť na najbližšom pojednávaní,

- 21. november 2007 – odporca oznámil mená svedkov, ktorých navrhoval vo veci vypočuť, a tiež predložil listinné dôkazy,

- 22. november 2007 – sťažovateľka oznámila meno ďalšieho svedka, ktorého navrhla vypočuť na najbližšom pojednávaní,

- 11. december 2007 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli vypočutí účastníci konania a zopár z navrhovaných svedkov, pričom odporca si protinávrhom uplatnil voči sťažovateľke na zaplatenie sumu 32 283 Sk a pojednávanie bolo odročené na 21. február 2008 pre účely vypočutia ďalších svedkov,

- 18. február 2008 – právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu kolízie s ďalším pojednávaním, pričom žiadal o jeho odročenie a o to, aby sa nekonalo v jeho neprítomnosti; súčasne jeden z predvolaných svedkov ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu pracovných povinností mimo Slovenskej republiky,

- 21. február 2008 – konalo sa pojednávanie, ktoré kvôli neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu po tom, ako bola právnemu zástupcovi odporcu uložená poriadková pokuta, bolo odročené na 25. marec 2008 pre účely opätovného predvolania svedkov a odporcu,

- 26. február 2008 – okresný súd vyzval právneho zástupcu odporcu, aby predložil dôkazy o kolízii pojednávaní, kvôli ktorej sa nezúčastnil na poslednom pojednávaní,

- 14. marec 2008 – právny zástupca odporcu predložil požadované dôkazy a súčasne oznámil ukončenie právneho zastupovania odporcu,

- 25. marec 2008 – novozvolený právny zástupca odporcu z dôvodu potreby oboznámiť sa s vecou ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní, ktoré sa konalo v tento deň a ktoré bolo kvôli neprítomnosti účastníkov odročené na 29. apríl 2008 na účely predvolania a došetrenia miesta pobytu navrhovaných svedkov, ktorým sa nepodarilo doručiť predvolania na pojednávanie,

- 26. marec 2008 – sťažovateľka a jej právny zástupca ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti, keďže zistili, že právny zástupca sa ho nezúčastní,

- 27. marec 2008 – okresný súd požiadal políciu o doručenie zásielky dvom svedkom a o prešetrenie miesta ich pobytu (okresný súd žiadal o doručenie zásielky aj pre svedka, ktorý už skôr 18. februára 2008 súdu oznámil, že sa pracovne dlhodobo zdržiava v cudzine, pozn.),

- 28. apríl 2008 – právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu svojej práceneschopnosti a žiadal nariadiť nové pojednávanie,

- 29. apríl 2008 – okresnému súdu bola doručená správa polície o výsledku šetrenia pobytu svedkov, podľa ktorej jeden zo svedkov sa odsťahoval na neznámu adresu a druhý sa dlhodobo nezdržiava doma; súčasne sa konalo pojednávanie, ktoré kvôli neprítomnosti účastníkov konania (v deň pojednávania bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľky, ktorý sa ospravedlnil po tom, keď na súde telefonicky zistil, že protistrana sa ospravedlnila a na pojednávanie sa nedostaví, pozn.) bolo odročené na 12. jún 2008 s tým, že účastníci konania budú vyzvaní, aby predložili svoje ďalšie návrhy na dokazovanie,

- 9. máj 2008 – okresný súd vyzval účastníkov, aby predložili svoje ďalšie návrhy na dokazovanie,

- 26. máj 2008 – právny zástupca odporcu oznámil, že odporcu už nezastupuje,

- 11. jún 2008 – odporca z dôvodu práceneschopnosti ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 12. jún 2008 a žiadal, aby sa nekonalo v jeho neprítomnosti,

- 12. jún 2008 – konalo sa pojednávanie za účasti právneho zástupcu sťažovateľky, pričom okresný súd pojednával v neprítomnosti odporcu, zároveň vypočul svedkov, ktorých dlhodobo predvolával a ktorí boli na pojednávaní prítomní, pričom pojednávanie bolo odročené na 8. júl 2008; súčasne sa sťažovateľka domáhala vydania predbežného opatrenia, ktorým by bolo odporcovi zakázané disponovať s nehnuteľnosťou na účely zabezpečenia jej nároku v prípade úspechu v spore,

- 16. jún 2008 – okresný súd vyzval ošetrojúcu lekárku odporcu, aby oznámila, či jeho zdravotný stav bol takej povahy, že mu znemožňoval účasť na pojednávaní, a odporcu vyzval, aby predložil návrhy na dokazovanie,

- 20. jún 2008 – ošetrujúca lekárka odporcu oznámila, že jeho zdravotný stav mu znemožňoval účasť na pojednávaní,

- 8. júl 2008 – odporca z dôvodu práceneschopnosti ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní nariadenom na 8. júl 2008 a žiadal, aby sa nekonalo v jeho neprítomnosti, pričom zákonný sudca okresného súdu pri telefonickom rozhovore s ošetrujúcim lekárom odporcu zistil, že jeho zdravotný stav mu umožňuje zúčastniť sa na pojednávaní; súčasne sa konalo pojednávanie, na ktorom okresný súd pojednával v neprítomnosti odporcu len za prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľky, pričom po vypočutí svedka okresný súd vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým žalobnému návrhu sťažovateľky v celom rozsahu vyhovel,

- 8. august 2008 – okresný súd vydal uznesenie o predbežnom opatrení, ktorým odporcovi zakázal disponovať s tam uvedenými nehnuteľnosťami, súčasne zákonný sudca okresného súdu žiadal predsedu okresného súdu o predĺženie mu lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku, pričom lehota mu bola predĺžená do 8. septembra 2008,

- 27. august 2008 – odporca podal odvolanie proti uzneseniu o predbežnom opatrení,

- 22. september 2008 – odporca predložil listinné dôkazy k svojmu odvolaniu,

- 1. december 2008 – odporca podal odvolanie proti rozsudku,

- 8. december 2008 – okresný súd uznesením uložil odporcovi zaplatiť súdny poplatok za odvolania proti predbežnému opatreniu aj proti rozsudku a sťažovateľku vyzval na vyjadrenie k týmto odvolaniam,

- 15. december 2008 – spis bol predložený Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“), ktorý vo veci konal pod sp. zn. 1 Cob 79/08 (odvolanie proti predbežnému opatreniu) a sp. zn. 1 Cob 80/08 (odvolanie proti rozsudku),

- 30. december 2008 – krajský súd uznesením sp. zn. 1 Cob 79/08 zmenil uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia tak, že odporcovi uložil povinnosť zdržať sa scudzenia alebo zaťažiť právom tretích osôb tam uvedené nehnuteľnosti; súčasne uznesením sp. zn. 1 Cob 80/08 vo veci odvolania odporcu proti rozsudku vrátil vec okresnému súdu ako predčasne predloženú, pretože okresný súd nerozhodol o protinávru odporcu,

- 5. január 2009 – spis bol vrátený okresnému súdu,

- 13. január 2009 – sťažovateľka sa vyjadrila k odvolaniu odporcu proti rozsudku,

- 14. január 2009 – odporca podal odvolanie proti uzneseniu z 8. decembra 2008, ktorým mu bola vyrubená poplatková povinnosť za podané odvolania,
- 27. január 2009 – krajský súd žiadal od okresného súdu zapožičať spis na účely vykonania opravy chyby v písaní v jeho uznesení z 30. decembra 2008, o vykonanie ktorej žiadal odporca, a okresný súd obratom postúpil spis krajskému súdu,
- 3. február 2009 – krajský súd vydal opravné uznesenie k uzneseniu sp. zn. 1 Cob 79/08 z 30. decembra 2008 a vo výroku opravil označenie katastrálneho územia, v ktorom sa mali dotknuté nehnuteľnosti nachádzať,
- 4. február 2009 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 6. august 2009 – krajský súd žiadal od okresného súdu zapožičať spis na účely „vydania opravného uznesenia“ k uzneseniu sp. zn. 1 Cob 79/08 z 30. decembra 2008, v ktorom mala byť podľa upozornenia príslušnej správny katastra chyba v označení parcelného čísla dotknutej nehnuteľnosti a okresný súd obratom postúpil spis krajskému súdu,
- 25. august 2009 – krajský súd vydal opravné uznesenie,
- 27. august 2009 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 15. október 2009 – okresný súd nariadil pojednávanie na 10. december 2009 a súčasne vyzval odporcu, aby špecifikoval svoj finančný nárok uplatnený voči sťažovateľke v protinávhrhu,
- 25. november 2009 – odporca zaslal špecifikáciu svojho nároku,
- 10. december 2009 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd v prítomnosti odporcu a právneho zástupcu sťažovateľky vyhlásil dopĺňací rozsudok, ktorým konanie o vzájomnom návrhu zastavil,
- 6. júl 2010 – okresnému súdu sa vrátila nedoručená zásielka pre odporcu s dopĺňacím rozsudkom,
- 9. júl 2010 – okresný súd žiadal o doručenie zásielky odporcovi políciu,
- 27. júl 2010 – políciou bolo okresnému súdu oznámené, že na adrese doručenia sa u odporcu nikto nezdržiava,
- 27. septembra 2010 – zásielka bola poštou doručená odporcovi,
- 18. október 2010 – okresný súd postúpil spis krajskému súdu na konanie o odvolaní odporcu proti rozsudku z 8. júla 2008,

- 20. október 2010 – okresný súd postúpil krajskému súdu aj odvolanie odporcu proti dopĺňaciemu rozsudku, ktoré mu bolo doručené 14. októbra 2010,

- 26. apríl 2011 – krajský súd uznesením sp. zn. 1 Cob 73/2010, sp. zn. 1 Cob 74/2010 odmietol odvolanie odporcu proti dopĺňaciemu rozsudku a súčasne zrušil rozsudok okresného súdu z 8. júla 2008 z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu a vec mu vrátil na ďalšie konanie,

- 3. máj 2011 – spis bol vrátený okresnému súdu,

- 13. jún 2011 – okresný súd nariadil pojednávanie na 11. október 2011,

- 5. október 2011 – odporca predložil listinné dôkazy k predmetu sporu,

- 11. október 2011 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli v prítomnosti svojich právnych zástupcov vypočutí účastníci konania a ktoré bolo na účely predloženia ďalších listinných dôkazov odročené na 29. november 2011,

- 4. november 2011 – sťažovateľka predložila listinné dôkazy,

- 10. november 2011 – okresný súd zaslal listinné dôkazy zaslané sťažovateľkou na vyjadrenie odporcovi,

- 29. november 2011 - konalo sa pojednávanie, na ktorom boli vypočutí účastníci konania v prítomnosti právnej zástupkyne odporcu a ktoré bolo pre účely predloženia ďalších listinných dôkazov a predvolania svedka odročené na 2. február 2012,

- 2. december 2011 – okresnému súdu bolo doručené omeškané ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľky z neúčasti na pojednávaní 29. novembra 2011,

- 2. február 2012 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli vypočutí účastníci konania a svedok v prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľky a ktoré bolo pre účely predloženia ďalších listinných dôkazov odročené na 15. marec 2012,

- 20. február 2012 – okresný súd vyzval svedka na predloženie listinných dôkazov (faktúr), ktoré boli obratom zaslané okresnému súdu (na obálke absentuje prijímacia pečiatka okresného súdu, pozn.); súčasne listinné dôkazy zaslala aj sťažovateľka,

- 29. február 2012 – okresný súd poslal vyjadrenie sťažovateľky spolu s ňou predloženými dôkazmi na vyjadrenie odporcovi,

- 15. marec 2012 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli vypočutí účastníci konania v prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľky a ktoré bolo z dôvodu „... *zváženia vykonania znaleckého dokazovania, ktoré navrhol žalovaný...*“ odročené na neurčito,

- 31. január 2013 – sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania,
 - 18. jún 2013 – zmena zákonného sudcu podľa čl. 14 rozvrhu práce okresného súdu, (JUDr. Baranová, pozn.),
 - 16. júl 2013 – zmena zákonného sudcu – spis bol vrátený pôvodnému zákonnému sudcovi (JUDr. Kanderka, pozn.),
 - 30. marec 2015 – okresný súd nariadil pojednávanie na 26. máj 2015,
 - 26. máj 2015 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli vypočutí účastníci konania v prítomnosti ich právnych zástupcov a ktoré bolo po zamietnutí návrhu odporcu na vykonanie znaleckého dokazovania odročené z dôvodu vyhlásenia rozsudku na 16. jún 2015,
 - 16. jún 2015 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd iba v prítomnosti odporcu vyhlásil uznesenie o pokračovaní v dokazovaní (napriek tomu, že na pojednávaní 26. mája 2015 vyhlásil dokazovanie za skončené, pozn.) a pojednávanie bolo bez ďalšieho odročené na 7. júl 2015,
 - 29. jún 2015 – okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie listinných dôkazov,
 - 6. júl 2015 – sťažovateľka zaslala listinné dôkazy,
 - 7. júl 2015 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd iba v prítomnosti odporcu vyhlásil rozsudok, ktorým z časti žalobnému návrhu vyhovel a v časti žalobu proti nemu zamietol,
 - 7. august 2015 – zákonný sudca okresného súdu žiadal predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku, ktorá mu bola predĺžená do 7. októbra 2015 (rozsudok bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľky, avšak zásielka adresovaná odporcovi bola vrátená okresnému súdu s poznámkou „*adresát neznámy*“, pozn.);
- (Prehľad spisu bol spracovaný k 3. decembru 2015.)

III.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd si pri výklade „*práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov*“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „*právo na prejednanie veci v primeranej lehote*“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

11. V súvislosti s prvým kritériom „zložitosť veci“ ústavný súd konanie, ktorého predmetom je spor o zaplatenie konkrétnej finančnej čiastky z titulu nesplnenia zmluvných dojednaní, nepovažuje za právne ani skutkovo zložité, pretože metodika postupu súdov v týchto veciach je jasná a podporená stabilizovanou judikatúrou. Zložitosť predmetného konania neuvádzal ani samotný okresný súd a nenásvedčuje jej ani charakter okresným súdom vykonaných procesných úkonov v danej veci.

12. V súvislosti so správaním sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd nezistil v jej správaní žiadnu takú skutočnosť, ktorá by prispela k predĺženiu posudzovaného konania okresného súdu.

13. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu, pričom v jeho postupe zistil jedno výrazné obdobie nečinnosti poznačené absolútnou procesnou pasivitou okresného súdu v trvaní viac ako 3 roky, a to v období od 15. marca 2012, keď sa konalo

pojednávane, ktoré bolo odročené na neurčito – do 30. marca 2015, keď okresný súd opätovne vo veci nariadil pojednávane. V súvislosti s obrannou argumentáciou okresného súdu, podľa ktorej dôvodom vzniknutého obdobia nečinnosti mali byť súkromné problémy zákonného sudcu okresného súdu, v súvislosti so sťažovateľkou namietaným a ústavou garantovaným základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nie je možné akceptovať, pretože ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

14. Ústavný súd v skúmanom postupe okresného súdu zistil aj jeho neefektívny a nesústredený postup, ktorý mal tiež svoj vplyv na celkové predĺženie skúmaného konania, keď prvýkrát 30. decembra 2008 krajský súd vrátil odvolanie okresnému súdu bez jeho vybavenia kvôli tomu, že okresný súd vec predložil predčasne, pretože opomenul rozhodnúť o protinávrhu odporcu, v dôsledku čoho sa konanie predĺžilo o viac ako 10 mesiacov [od 5. januára 2009, keď bol spis z krajského súdu vrátený okresnému súdu – do 10. decembra 2009, keď okresný súd doplnčacím rozsudkom rozhodol o protinávrhu odporcu, po odpočítaní mesiaca, keď sa spis nachádzal na krajskom súde (od 27. januára 2009 – do 4. februára 2009 a od 6. augusta 2009 – do 27. augusta 2008) z dôvodu vykonania opráv v písaní v rozhodnutí krajského súdu]. Aj druhýkrát krajský súd 26. apríla 2011 zrušil rozsudok okresného súdu kvôli nedostatočne zistenému skutkovému stavu, čo taktiež svedčí o neefektívnej práci a postupe okresného súdu, v dôsledku čoho musela byť vec vrátená na ďalšie konanie okresnému súdu. Ústavný súd tiež poukazuje na to, že aj keď na pojednávaní konanom 26. mája 2015 okresný súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené, aj napriek tomu na ďalšom pojednávaní konanom 16. júna 2015 vo vykonávaní dokazovania pokračoval.

15. Vzhľadom na uvedené zistenia nie je možné skúmaný postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 176/07 kvalifikovať ako primeraný a plynulý, preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

16. Vzhľadom na to, že okresný súd v napádanom konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 176/07 už rozhodol rozsudkom zo 7. júla 2015, ústavný súd dospel k záveru, že právna neistota sťažovateľky bola v tomto štádiu konania pred súdom prvého stupňa odstránená, a preto nepovažoval za potrebné prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov [§ 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

17. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie, pričom sťažovateľka sa domáhala priznania jej primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 €.

18. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťúčením, preto ústavný súd uznal za odôvodnené priznať jej finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu považuje za primerané v sume 1 500 €, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

19. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezú ústavného súdu.

20. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v sume 512,61 € vrátane 20% DPH (právny zástupca však nepredložil osvedčenie platiteľa DPH, pozn.).

21. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €.

22. S poukazom na výsledok konania ústavný súd priznal sťažovateľke nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 296,44 € vrátane režijného paušálu (ústavný súd nepriznal náhradu za vyjadrenie k vhodnosti ústneho pojednávania z dôvodu, že toto vyjadrenie neprinieslo žiadne nové skutočnosti pre vecné posúdenie sťažnosti; ústavný súd tiež nepriznal 20% DPH, keďže právny zástupca sťažovateľky nepredložil osvedčenie platcu DPH, pozn.), tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

23. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2015